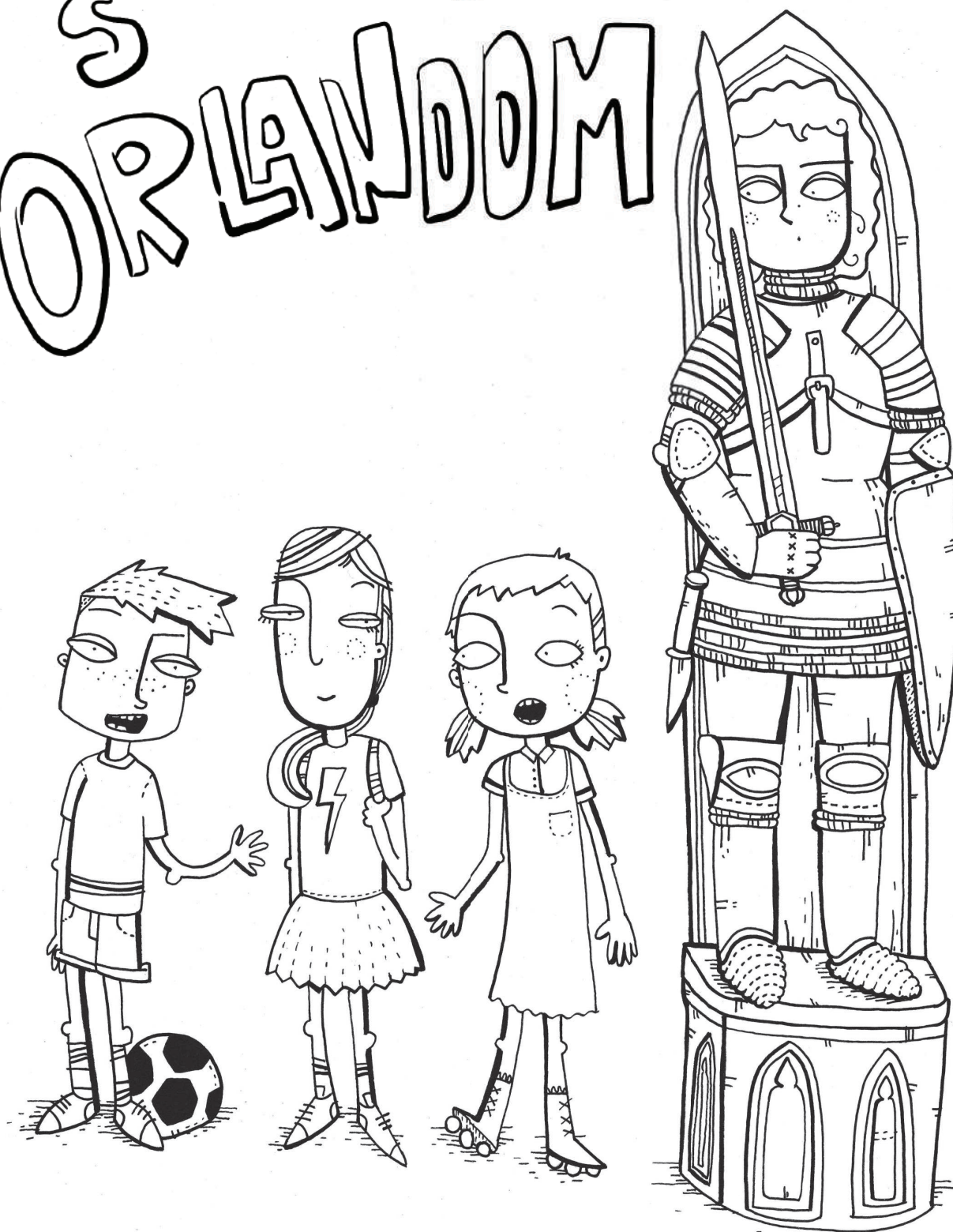

INTERVJU S ORIANDOM

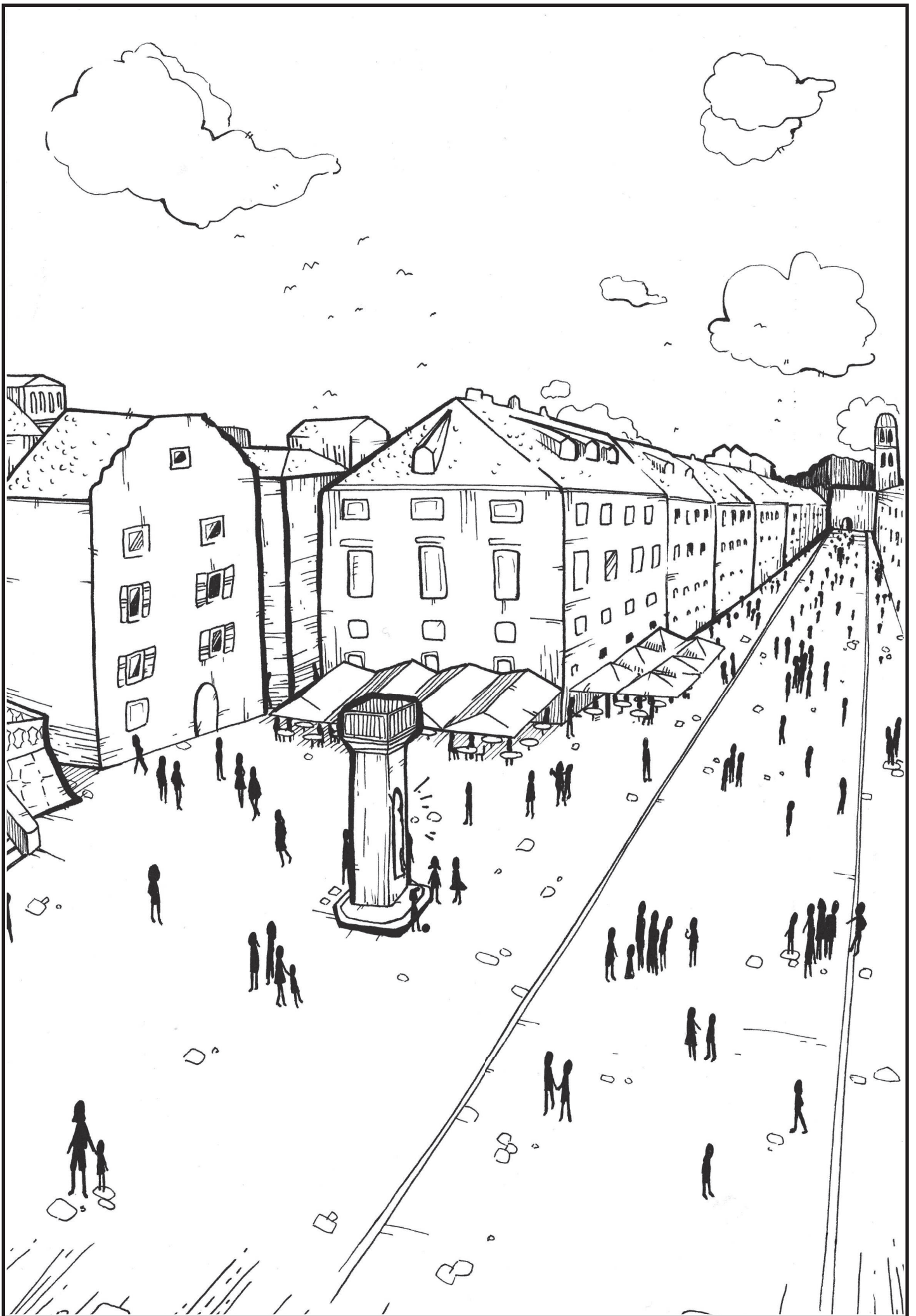

*U povodu 600. obljetnice postavljanja Orlandova stupa u Dubrovniku,
izdavanje publikacije poduprlo je Ministarstvo kulture Republike Hrvatske.*

INTERVJU S ORLANDOM

DUBROVAČKI MUZEJI
2019.

TOOO!
TRI MJESECA
BEZ ŠKOLE. NE
MOGU VJEROVATI,
NARODE!!

JA MOGU,
HA-HA-HA!

PUSTI FACEBOOK,
PAVLE! NEMA NIKOGA,
SVI JOŠ SPAVAJU.
VIDJET ČEMO IH
POSLIJE NA PORPO-
RELI.

MA ZNAM,
NISAM NA FEJSU.
ČITAM NEŠTO O OVOM
ORLANDU. ZNAŠ MENE,
ŠTREBERICU.

HEEEJ, EKIPO,
ŠTO JE OVO,
POGLEEEEDAJTE!
ORLANDO
POMIČE
PRST!!!

STVARNO, PAVLE,
ISTINA JE,
NIJE POLUDJELA.
POGLEDAJ!
ON MAŠE
KAŽIPRSTOM!

O MENI?! NAPOKON!
OVO NE SMIJEM NIPOŠTO
PROPUSTITI. MORAM, MA MORAM
GA POMAKNUTI. I POD CIJENU DA
MI OTPADNE! MORAJU ME ČUTI!
BAREM JEDNOM U OVIH 600
GODINA.

TI NISI
SVOJA,
STVARNO!
TE SU TI ROLE
POPILE SVU
PAMET. ZNALA
SAM JA.

HEEJ,
PA TI SI
STVARNO
ŽIV!

DA, ŽIV SAM
I VRUĆE MI JE.
CIJELI SAM POPUCAO.
JEDVA STOJIM.
MOGU LI DOBITI MALO
VODE, MOLIM?

ŠTO SE
OVO DOGAĐA???
NITKO NAM
NEĆE VJEROVATI.
RAZGOVARAMO S
ORLANDOM???!!!

IZVOLI, PIJ!
ČUJ, AAAAA
MOŽEMO LI MI TEBE
INTERVJUIRATI?

KAD
POMAKNEM PRST
I GUCNEM MALO
VODE, ŽIV SAM
SAMO 2 SATA.

OH, KOLIKO PUTA
SAM GA POMICAO!
DOBRO DA MI NIJE
OTPAO. VI STE ME PRVI
PRIMIJETILI! PITAJTE,
SVE ČU VAM ISPRIČATI.

MOŽETE,
ALI NEMA-
MO PUNO
VREMENA.

NIJE UZALUD
ŠTREBERICA. KAKO JOJ
SAMO MOZAK BRZO RADI!
BIT ĆEMO GLAVNE
FACE U ŠKOLI.

HMMM, ILI ĆE NAS
NAKON OVOGA PRIJE
ODVESTI U BOLNICU
NA PROMATRANJE??

AAAAA TO! YESSSS!
MOGU LI JA PRVI PITATI?
MOGU JA, CURE, HA?
MOOOLIM VAS!

PAMETNJAKOVIĆ.
OPET SE GURA!
MORA ON BITI PRVI,
NEGO TKO ĆE!

PITAJ,
SAMO NEMOJ
LUPETATI
GLUPOSTI!
SVE ČU
SNIMITI.

EH, PA DOBRO. KAKO SE TI ZAPRAVO ZOVEŠ? KOD NAS SI ORLANDO, A ČUJEM DA MOŽEŠ BITI I ROLAND.

HA

HA

HA-HA-HA!
U DUBROVNIKU SAM ORLANDO, ALI KAD U GRAD STIGNU NEKI TURISTI, ZOVU ME I ROLAND. U PRAVU SU SVI.

OOO, PAMETNO PITANJE. TKO BI REKAO? PAZI, PAZI! I MENE TO BAŠ ZANIMA.

KAKO TO SAD? JA SAM ĐIVO SVUDA, GDJE GOD DA PO-DEM?!

RO - LAND!
OR - LAND
- O!

GLUPO DA NE MOŽE BITI GLUPLJE, HA-HA-HA!

HMMM, ČEKAJ, ČEKAJ, ZNAČI MENE BI MOGLI ZVATI I IDVO, JEL' DA?

DAJ, PUSTI GA DA NAM OBJASNI!

E, PA BAŠ ME ZANIMA! ČEKAM.

ALI, ĐIVO,
ZNAŠ, TI SE NE
MOŽEŠ IGRATI
SA SVOJIM
IMENOM.

JA SAM VITEZ
FRANAČKOGA CARA
KARLA VELIKOGA. BIO
SAM JAKO POZNAT.
ZVAO SAM SE
ROLAND I ŽIVIO SAM
U TO VRIJEME.

MOJA ČETA I JA
IZGINULI SMO BRANEĆI
CARSTVO U NAPADU
PLEMENA BASKA. BILO JE
TO U LJETO 778. GODINE
U KLANCU RONCEVAL. TO
VAM JE U DANAŠNJOJ
ŠPANJOLSKOJ.

VEĆ SI
MRTAV,
HMMMM
...

KOLIKO JE
2019 - 778
?????

DA, ORLANDA,
VEĆ 1241 GODINU
JE MRTAV!

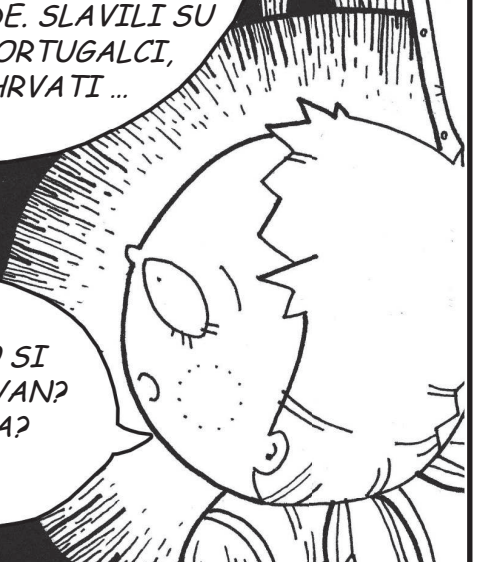
ONA I
MATEMATIKA,
DVA POJMA!!

NA MOJEMU
NADGROBNOM SPOMENIKU
U RONCEVALU UKLESANO
JE MOJE IME - ROLAND
I ZAPISANE SU DVIJE
REČENICE O NAŠOJ
HEROJSKOJ BORBI S
MNOGOBROJNIJIM
NEPRIJATELJEM.

ALI
JOŠ UVIJEK
NE KUŽIM!
MISLIM, TA DVA
IMENA???

EEEEEE,
ČEKAJ MALO. IZ TIH
DVAJU REDAKA NASTALO JE
POSILIJE NA TISUĆE REDAKA U
12. STOLJEĆU. PRVO SU PJESMU O
ROLANDU, ILI O MENI, NAPISALI
FRANCUZI, ZATIM NIJEMCI, PA
TALIJANI. I MNOGI DRUGI PISALI
SU O MENI HEROJSKE PJESME I
PRENOSILI LEGENDE. SLAVILI SU
ME I ENGLEZI, PORTUGALCI,
ŠPANJOLCI, HRVATI ...

UUUUUHH!
TKO BI IH SVE
POBROJIO?

TOLIKO SI
BIO SLAVAN?
ZBILJA?

PA NARAVNO! JUNAK, HEROJ,
KAKO I NE BI. ZATO SU ME I
PROSLAVILI DILJEM SVIJETA.
POSLUŽIO SAM KAO INSPIRACI-
JA I EUROPSKIM VITEZOVIMA U
KRIŽARSKIM RATOVIMA. GINULI
SU S MOJIM IMENOM NA
USTIMA. ZAMALO SAM OD
JUNAKA I LEGENDE
PONEGDJE POSTAO I
SVETAC, ZAMISLITE!

KRIŽARSKI RATOVI????
TO JOŠ NISMO UČILI,
HMMMM.
NAJPAMETNIJE JE DA
ŠUTIM.

NEGO ZNATE ŠTO?
TALIJANI SU ME U
SVOJOJ PJESMI
NAZVALI „BIJESNI”.
NE ZNAM ZAŠTO.
PRVO SU MOJEM IMENU
DODALI SLOVO „O”, PA SAM
POSTAO ROLANDO, A MALO
POSLIJE IZBACILI SU
SLOVO „R” NA POČETKU I,
TRA-TA-TA-TA,
TAKO SAM POSTAO
ORLANDO.

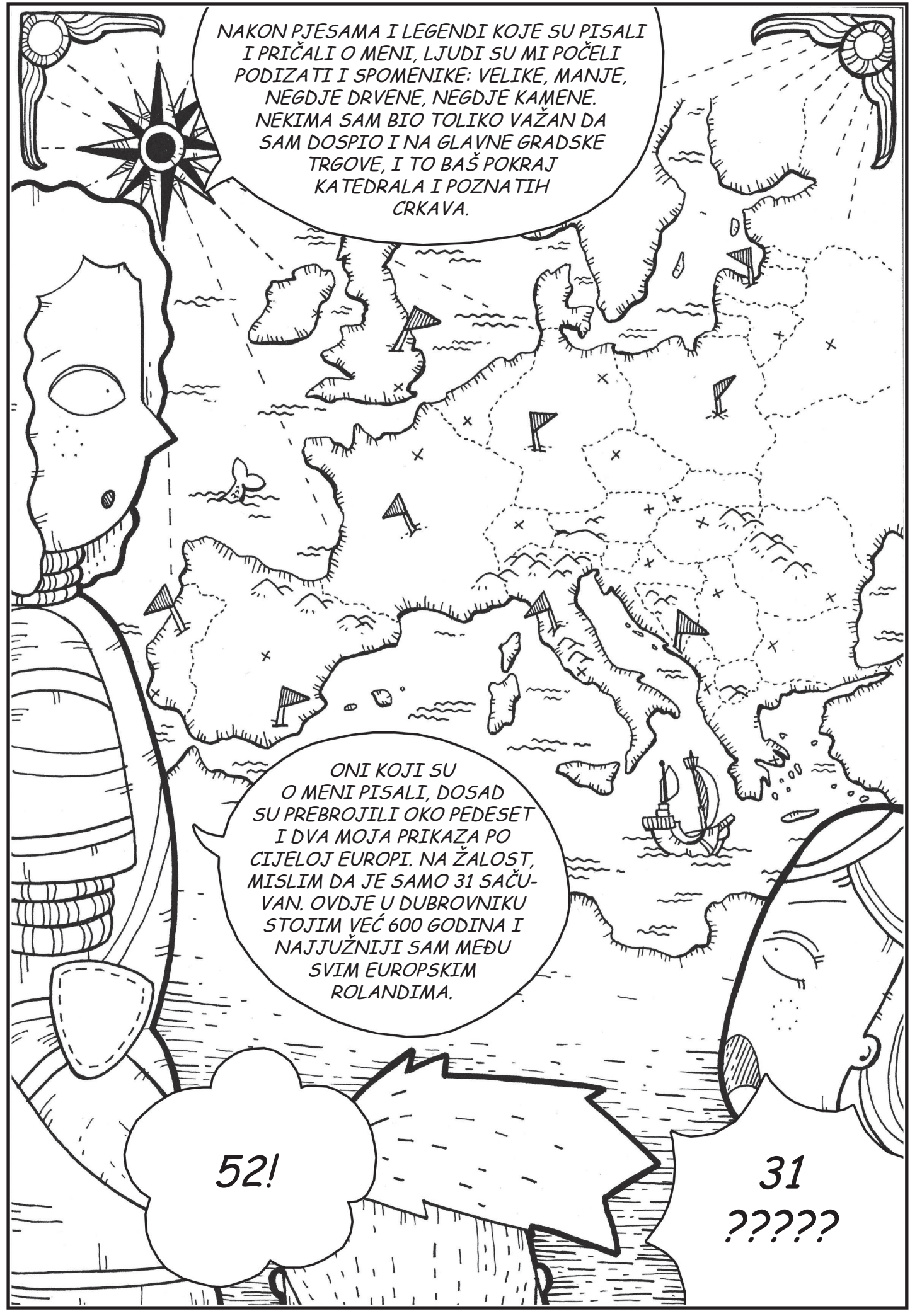
AAAAAA, TAKO ZNAČI! SAD
MI JE JASNO! KAO ŠTO KAŽE
GOOGLE MAP, MI SMO BLIŽE
ITALIJI NEGO NJEMAČKOJ,
PA SMO TE ZATO ODLUČILI
NAZVATI PO TALIJANSKOM
IMENU.

JA JOŠ
NE KUŽIM,
ALI NEMA VEZE.
POSTAJE BAŠ
ZANIMLJIVO.

OBJAVIT
ĆU SVE NA
INSTAGRAMU.

NEĆEŠ NIKAD
SHVATITI KAD NISI
DOSAD, NABIJAJ
LOPTU, BOLJE TI JE!

ORLANDO,
RECI NAM
KAKO SI STIGAO
DO NAS?

NAKON PJESAMA I LEGENDI KOJE SU PISALI
I PRIČALI O MENI, LJUDI SU MI POČELI
PODIZATI I SPOMENIKE: VELIKE, MANJE,
NEGDJE DRVENE, NEGDJE KAMENE.
NEKIMA SAM BIO TOLIKO VAŽAN DA
SAM DOSPIO I NA GLAVNE GRADSKJE
TRGOVE, I TO BAŠ POKRAJ
KATEDRALA I POZNATIH
CRKAVA.

ONI KOJI SU
O MENI PISALI, DOSAD
SU PREBROJILI OKO PEDESET
I DVA MOJA PRIKAŽA PO
CIJELOJ EUROPI. NA ŽALOST,
MISLIM DA JE SAMO 31 SAČU-
VAN. OVDJE U DUBROVNIKU
STOJIM VEĆ 600 GODINA I
NAJJUŽNIJI SAM MEĐU
SVIM EUROPSKIM
ROLANDIMA.

52!

31
?????

A ZNALI SU KAKO
IZGLEDAŠ? PA DA, U
KARLOVO VRIJEME BILO
JE BAŠ PUNO KAMERA
I FOTOAPARATA!

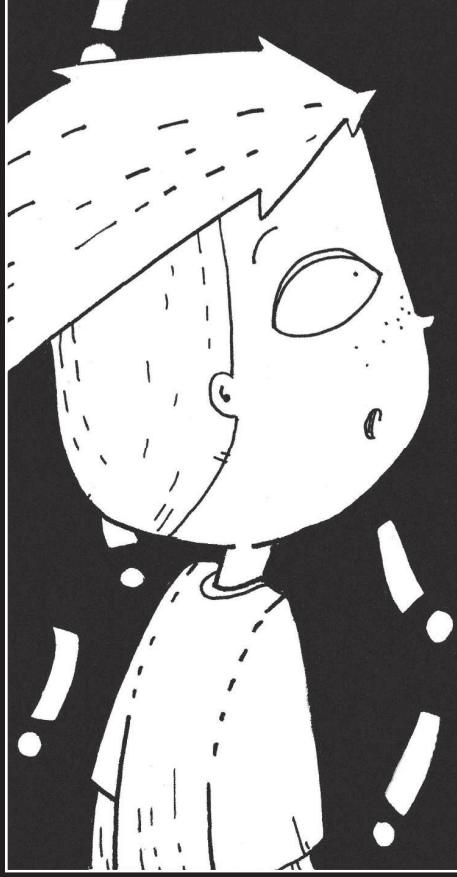

ILI MOŽDA
NIJE????

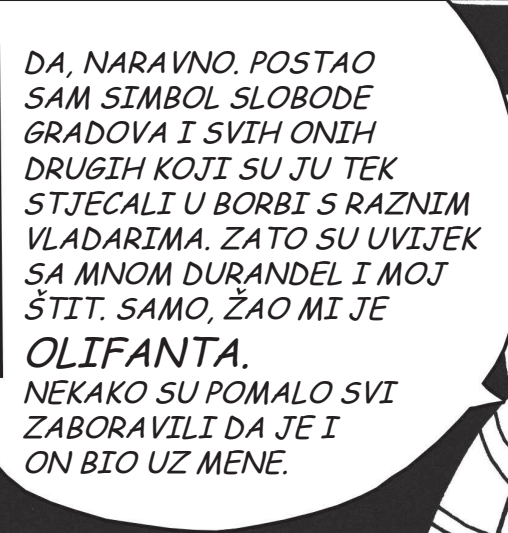

GRRR,
ZAŠTO
MI PUCA
VEZA ?!!!

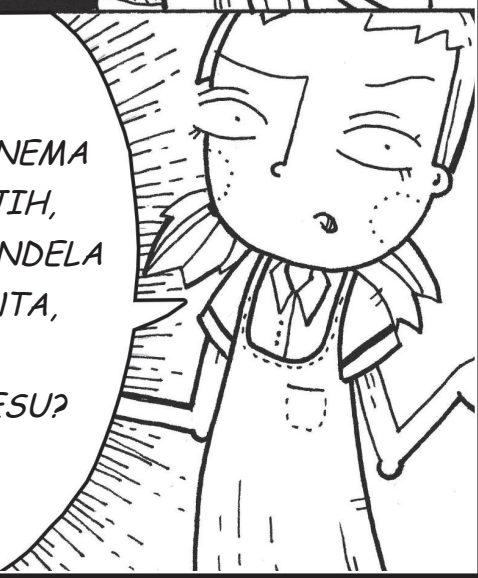
BAŠ SAD! PA
OVO JE NAPETIJE OD
NOGOMETA! S NAMA
RAZGOVARA GLAVNA
FACA SREDNJEG VIJEKA
!!!!???

DURANDEL
????
OLIFANT
??????

DA, NARAVNO. POSTAO
SAM SIMBOL SLOBODE
GRADOVA I SVIH ONIH
DRUGIH KOJI SU JU TEK
STJECALI U BORBI S RAZNIM
VLADARIMA. ZATO SU UVIJEK
SA MNOM DURANDEL I MOJ
ŠTIT. SAMO, ŽAO MI JE
OLIFANTA.
NEKAKO SU POMALO SVI
ZABORAVILI DA JE I
ON BIO UZ MENE.

NO
OVDJE NEMA
TIH TVOJIH,
NIT' DURANDELA
NIT' OLIFANTA,
TKO GOD ILI
ŠTO GOD DA JESU?
SAM STOJIŠ
NA PLACI.

DOBRO PITANJE! NISU ZNALI. TO ZNAM
SAMO JA, HE-HE-HE! MAJSTORI KOJI SU ME
KLESALI ILI REZBARILI ZAMIŠLJALI SU
MOJE VITEŠKE VRLINE PA SU PRVI KIPOVI
S MOJIM PRIKAZOM POSTAVLJANI
M E N I - ROLANDU IZ HEROJSKIH
PJESAMA, EHGGHH,
AKO ME RAZUMIJETE. A POSLIJE ...
HMMM, POSLIJE SU ME POSTAVLJALI
U IME RAZNIH VLADARA KAKO
BIH PRENIO VAŽNU PORUKU,
HA-HA-HA-HA!

KOJU PORUKU?
HOĆEŠ REČI,
S VREMENOM SI
POSTAO ČAK NEŠTO
VIŠE OD STVARNOGA
POVIJESNOG LIKA,
JUNAKA I
LEGENDE

DURANDEL JE MOJ BOŽANSKI MAČ!!!

DRŽIM GA U DESNOJ RUCI. DAROVAO MI GA JE SAM KARLO I
ZAPOVJEDIO DA SE NIKADA OD NJEGA NE ODVAJAM.
DOK SAM UMIRAO, PAZIO SAM DA NE PADNE NEPRIJATELJIMA
U RUKE. NEKI SU POSLIJE PISALI DA JE BIO ISPOD MOJEGA
MRTVOG TIJELA, A NEKI I DANDANAS VJERUJU KAKO SAM
GA PRIJE SMRTI BACIO VISOKO U NEBESA PA SE ZABIO
U STIJENU POKRAJ JEDNE CRKVE, GDJE I DANAS
STOJI VEZAN LANCEM KAKO GA NITKO
NIKAD NE BI UKRAO.

SAMO
JA ZNAM
GDJE SAM
GA SAKRIO.

ČEK' SEKUNDU!
NE BRINI SE, ORLANDO
... EVO, PRONAŠLA SAM ...
TVOJ SE ROG DANAS
ČUVA U JEDNOM FRAN-
CUSKOM MUZEJU.
A VIDI, IMA GA I NA
PUNO UMJETNIČKIH
SLIKA, ČAK I NA
NEKIM KAMENIM
PRIKAZIMA.

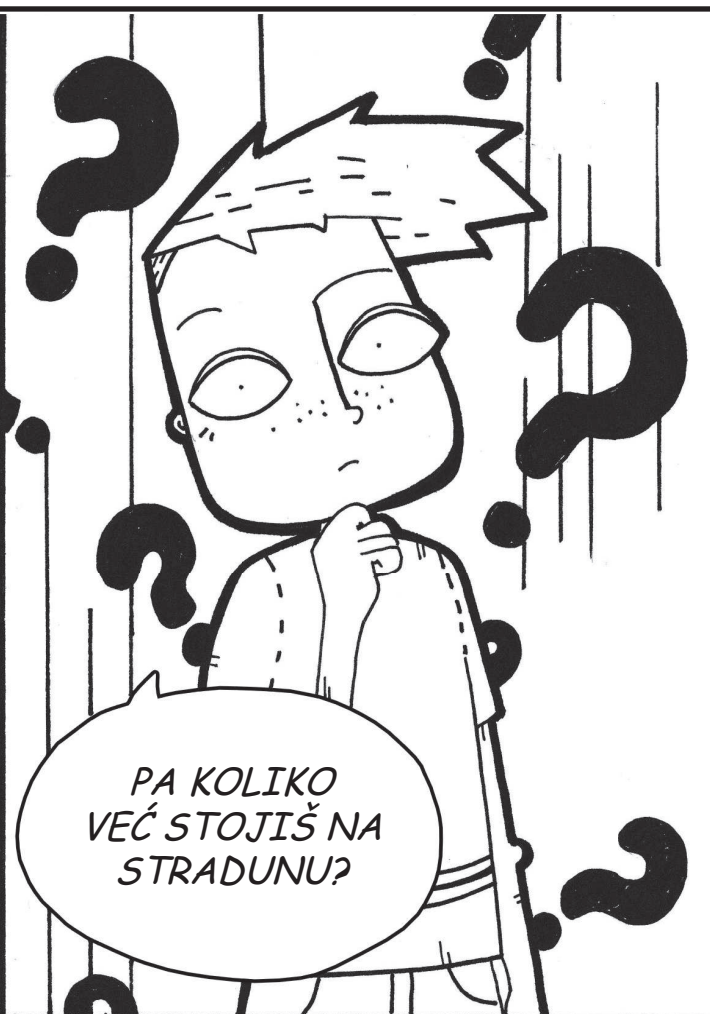
HA-HA-HA,
MA NE. OLIFANT
JE ROG U KOJI
SAM PUHNUO I
DOZVAO CARA
KARLA S VOJSKOM
U POMOĆ.
NA ŽALOST,
STIGLI SU
PREKASNO.

A OLIFANT?
TO TI JE TAJ ŠTIT,
ZAR NE?

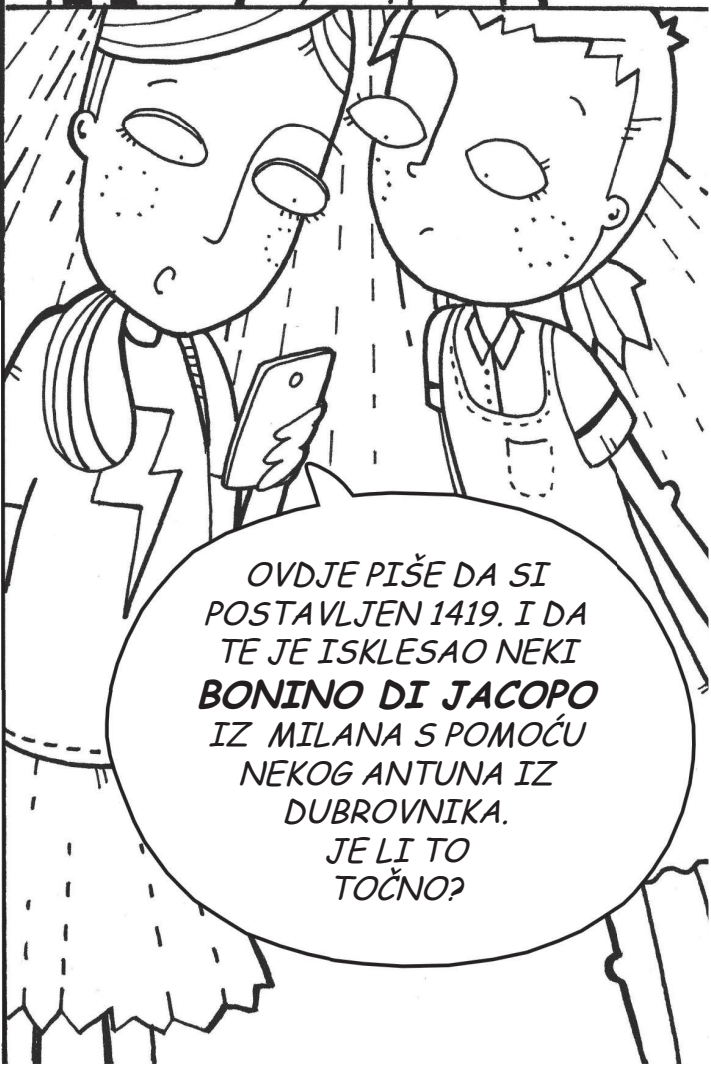

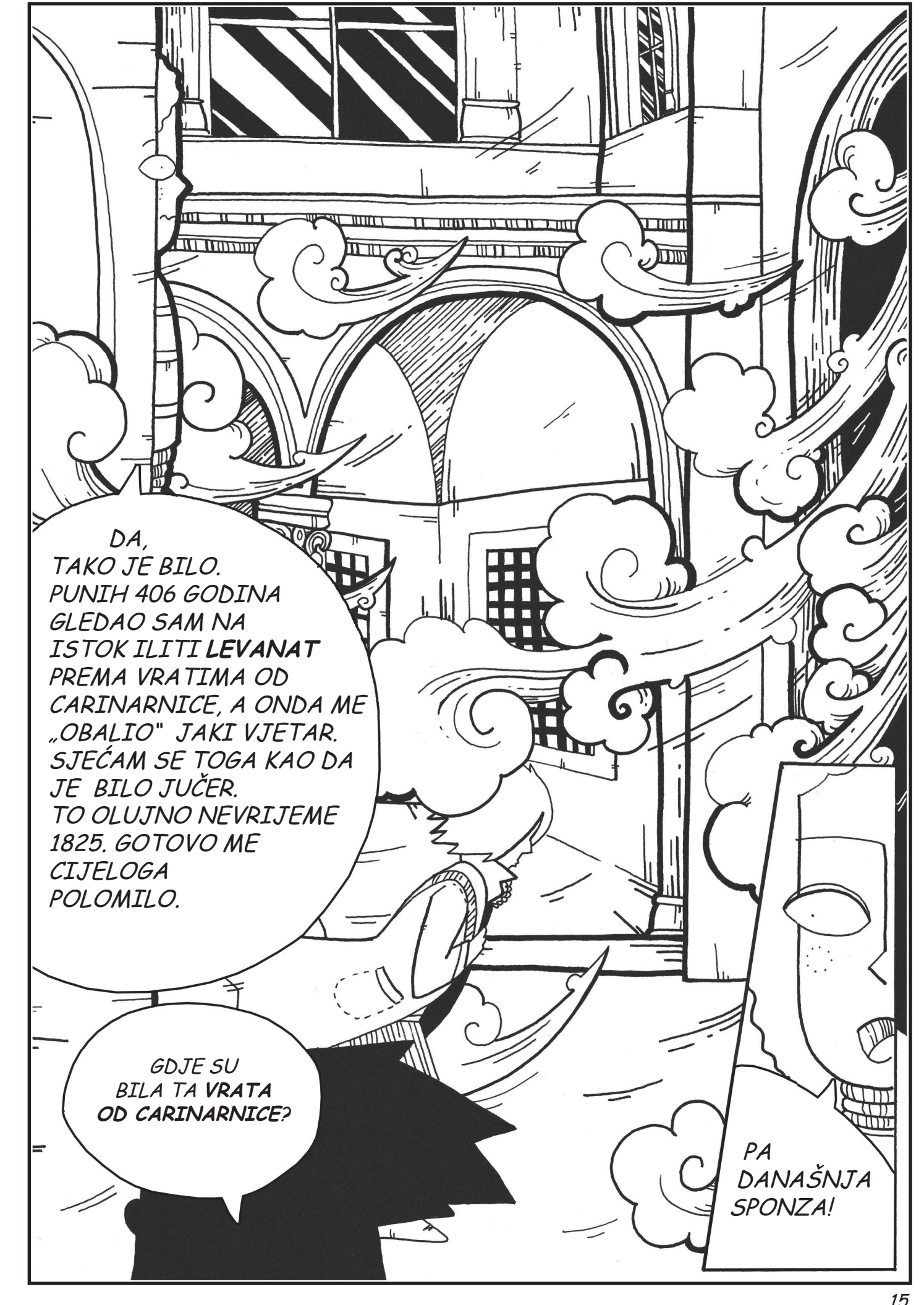
MA SAD MI
ZAPRAVO SMETA SVE:
I VRUĆINA I ZIMA,
I KAD PUŠE I KAD PADA
KIŠA. POPUCAO SAM
SA SVIH STRANA, A
NAJMANJE PREMA SVETOM
VLAHU S JUGA.
STAR SAM JA, DJECO,
A I KAD SU ME OBNAVLJALI,
IMA BITI DA TO NISU NAPRA-
VILI BAŠ KAKO TREBA.
HOĆU REĆI,
MOŽDA SU I POGORŠALI,
TKO ĆE GA VIŠE
ZNATI?

PA KOLIKO
VEĆ STOJIŠ NA
STRADUNU?

OVDJE PIŠE DA SI
POSTAVLJEN 1419. I DA
TE JE ISKLESAO NEKI
BONINO DI JACOPO
IZ MILANA S POMOĆU
NEKOG ANTUNA IZ
DUBROVNIKA.
JE LI TO
TOČNO?

DA,
TAKO JE BILO.
PUNIH 406 GODINA
GLEDAO SAM NA
ISTOK ILITI LEVANAT
PREMA VRATIMA OD
CARINARNICE, A ONDA ME
„OBALIO“ JAKI VJETAR.
SJEĆAM SE TOGA KAO DA
JE BILO JUČER.
TO OLUJNO NEVRIJEME
1825. GOTOVO ME
CIJELOGA
POLOMILO.

GDJE SU
BILA TA VRATA
OD CARINARNICE?

PA
DANAŠNJA
SPONZA!

BAŠ GROZNO!
I ODMAH SU TE
SASTAVILI?

A NEE,
NIJE ME BILO NA STRADUNU
PUNIH 50 GODINA. TADA SU GRADOM
VLADALI AUSTRIJANCI I NIJE IM SE
ŽURILO VRATITI ME.
SPAVAO SAM I ODMARAO SE U KNEŽEVU
DVORU. KADA SU ME 1878. VRATILI
POPRAVLJENOGA, TADA SU ME
I OKRENULI DRUKČIJE - PREMA
SJEVERU, OVAKO KAKO
SADA STOJIM.

NO POGLED NA
SRĐ MI NIJE PREVIŠE
ZANIMLJIV. NAVIKAO SAM
GLEDATI TKO ULAZI U GRAD S
PLOČA. ISTINA, JEDVA SAM
ČEKAO VRATITI SE, PA MAKAR
GLEDAO I NA OVU
STRANU SVIJETA.

ZAŠTO?
DA OPET
PADNEŠ?

PA, ĐIVO,
MOŽEŠ LI TI ZAMISLITI
STRADUN BEZ
ORLANDA? JA NE MOGU.

JA SE NE MIČEM ODAVDE.
MOŽDA NAKRATKO, SAMO DA ME
MALO POKRPAJU, PA OPET NA STRADUN.
A SVEGA SAM SE NAGLEDAO U OVIH 600
GODINA. PREŽIVIO SAM JA I „VELIKU
TREŠNJU“ 1667. GODINE. OOOO, TADA JE BILO
GADNO, NO OSTAO SAM USPRAVAN DOK SE
GOTOVO SVE OKO MENE RUŠILO. SVETI VLAHO
ME ZAŠTITIO. BAŠ KAO I SVOJU CRKVU,
A I VELIKU I MALU LUŽU.

KOJA VELIKA
I MALA LUŽA?
JA ZNAM SAMO ZA
OVU DANAŠNJU.
TAMO DANAS IDEMO
U KINO.

NISAM NIKAD
ČULA ZA VELIKU I
MALU LUŽU. GDJE
SU SE NALAZILE,
ORLANDO?

U MOJE VRIJEME
LUŽOM SE NAZIVALO
JEDNO ŠIROKO I DUGAČKO
GRADSKO SASTAJALIŠTE
ČETVEROKUTNOG OBLIKA.
BILO JE OPASANO ZIDIĆEM I
NALAZILO SE POD
OTVORENIM NEBOM.
TA MOJA DRAGA STARA
LUŽA BILA JE SMJEŠTENNA
BAŠ MENI IZA LEĐA, GDJE
JE DANAŠNJI ULAZ U CRKVU
SVETOGA VLAHA. S NJEZINE
UNUTRAŠNJE STRANE UZA
ZID STAJALE SU KAMENE
KLUPICE SA SJEDIŠTEM
OD DASAKA, A POD JOJ
JE BIO POPLOČEN
OPEKOM S UMETNUTIM
KAMENIM PRUGAMA.

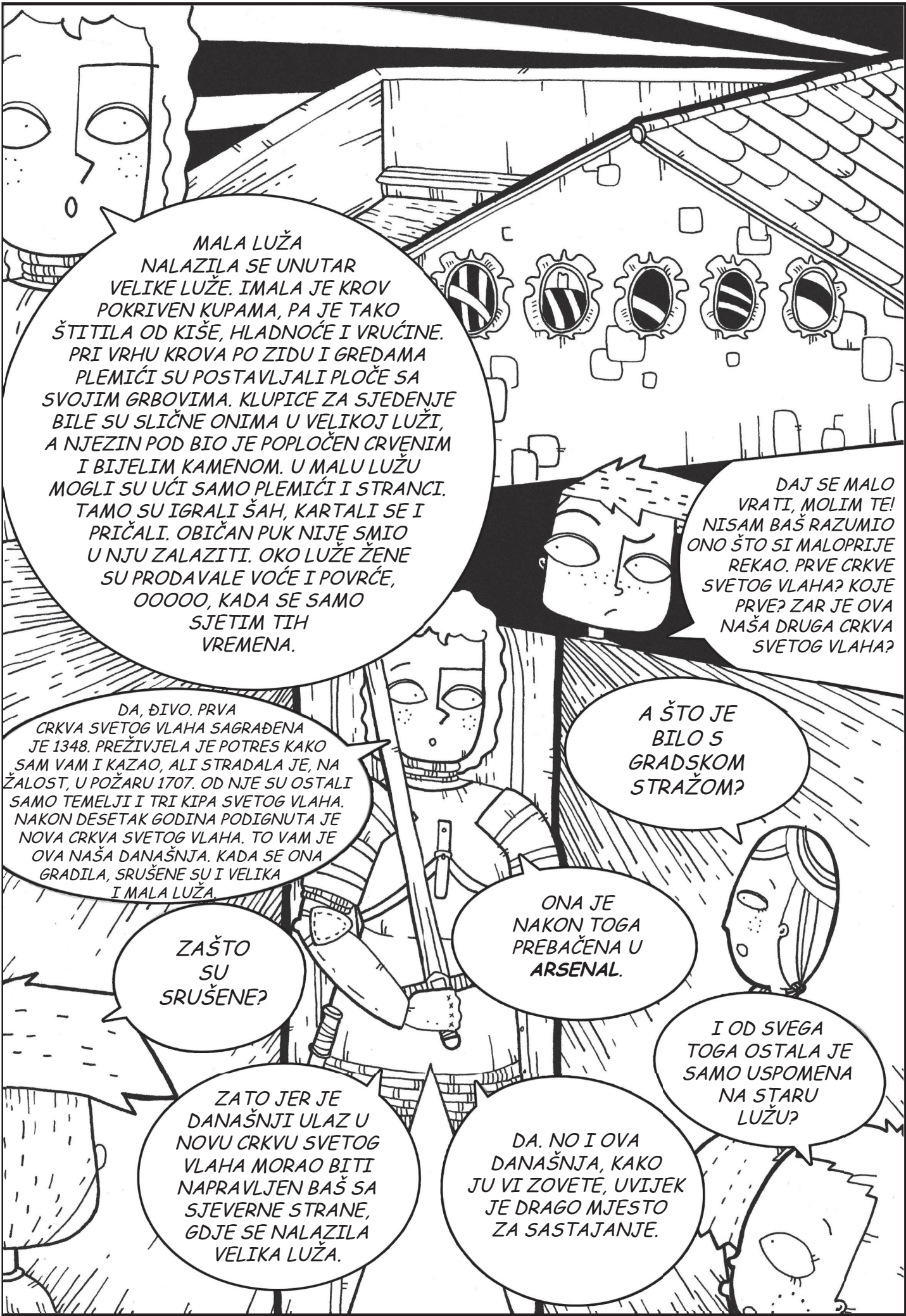
A ZAŠTO JE
LUŽA SLUŽILA
KAO GRADSKO
SASTAJALIŠTE?

PA, ĐIVO,
LJUDI SU SE TAMO
OKUPLJALI JER SU SE U
NJEZINOJ BLIZINI NALAZILI
CARINARNICA, RIBARNICA,
BRODOGRADILIŠTE, TRŽNICA,
LUKA. TAMO SU SE SASTAJALI
I TRGOVCI, A I GRADSKA
STRAŽA POSTROJAVALA
SE U NJOJ.

TI SI
TADA VEĆ
BIO TU?

NE JOŠ.
PRIJE MENE BIO
JE POSTAVLJEN JEDAN
DRVENI STUP. POSLIJE ĆU
VAM ISPRIČATI TU PRIČU. JA
SAM DOŠAO MALO KASNIJE.
LUŽA JE SAGRAĐENA UBRZO
NAKON PODIZANJA STARE
CRKVE SVETOG VLAHA.

A MALA
LUŽA? GDJE JE
ONA BILA?

MALA LUŽA
NALAZILA SE UNUTAR
VELIKE LUŽE. IMALA JE KROV
POKRIVEN KUPAMA, PA JE TAKO
ŠTITILA OD KIŠE, HLADNOĆE I VRUĆINE.
PRI VRHU KROVA PO ZIDU I GREDAMA
PLEMIĆI SU POSTAVLJALI PLOČE SA
SVOJIM GRBOVIMA. KLUPICE ZA SJEDENJE
BILE SU SLIČNE ONIMA U VELIKOJ LUŽI,
A NJEZIN POD BIO JE POPLOČEN CRVENIM
I BIJELIM KAMENOM. U MALU LUŽU
MOGLI SU UĆI SAMO PLEMIĆI I STRANCI.
TAMO SU IGRALI ŠAH, KARTALI SE I
PRIČALI. OBIČAN PUK NIJE SMIO
U NJU ZALAZITI. OKO LUŽE ŽENE
SU PRODAVALE VOĆE I POVRĆE,
OOOOO, KADA SE SAMO
SJETIM TIH
VREMENA.

DAJ SE MALO
VRATI, MOLIM TE!
NISAM BAŠ RAZUMIO
ONO ŠTO SI MALOPRIJE
REKAO. PRVE CRKVE
SVETOG VLAHA? KOJE
PRVE? ZAR JE OVA
NAŠA DRUGA CRKVA
SVETOG VLAHA?

DA, ĐIVO. PRVA
CRKVA SVETOG VLAHA SAGRAĐENA
JE 1348. PREŽIVJELA JE POTRES KAKO
SAM VAM I KAZAO, ALI STRADALA JE, NA
ŽALOST, U POŽARU 1707. OD NJE SU OSTALI
SAMO TEMELJI I TRI KIPA SVETOG VLAHA.
NAKON DESETAK GODINA PODIGNUTA JE
NOVA CRKVA SVETOG VLAHA. TO VAM JE
OVA NAŠA DANAŠNJA. KADA SE ONA
GRADILA, SRUŠENE SU I VELIKA
I MALA LUŽA.

A ŠTO JE
BILO S
GRADSKOM
STRAŽOM?

ZAŠTO
SU
SRUŠENE?

ONA JE
NAKON TOGA
PREBAČENA U
ARSENAL.

ZATO JER JE
DANAŠNJI ULAZ U
NOVU CRKVVU SVETOG
VLAHA MORAO BITI
NAPRAVLJEN BAŠ SA
SJEVERNE STRANE,
GDJE SE NALAZILA
VELIKA LUŽA.

DA. NO I OVA
DANAŠNJA, KAKO
JU VI ZOVETE, UVIJEK
JE DRAGO MJESTO
ZA SASTAJANJE.

I OD SVEGA
TOGA OSTALA JE
SAMO USPOMENA
NA STARU
LUŽU?

AAAA, ORLANDO,
ZAŠTO SI TI UOPĆE
POSTAVLJEN?
TO NAM NISI REKAO.

JA SAM NEGDJE
PROČITAO DA SI KOD
LOKRUMA POBIJEDIO
GUSARE, UBIO NJIHOVA
OKRUTNOG VOĐU **SPUCENTA** I
TAKO SI SPASIO NAŠ GRAD.

ZATO SU TE ONDA
U ZNAK ZAHVALE
POSTAVILI BAŠ
U NJEGOVO
SREDIŠTE!

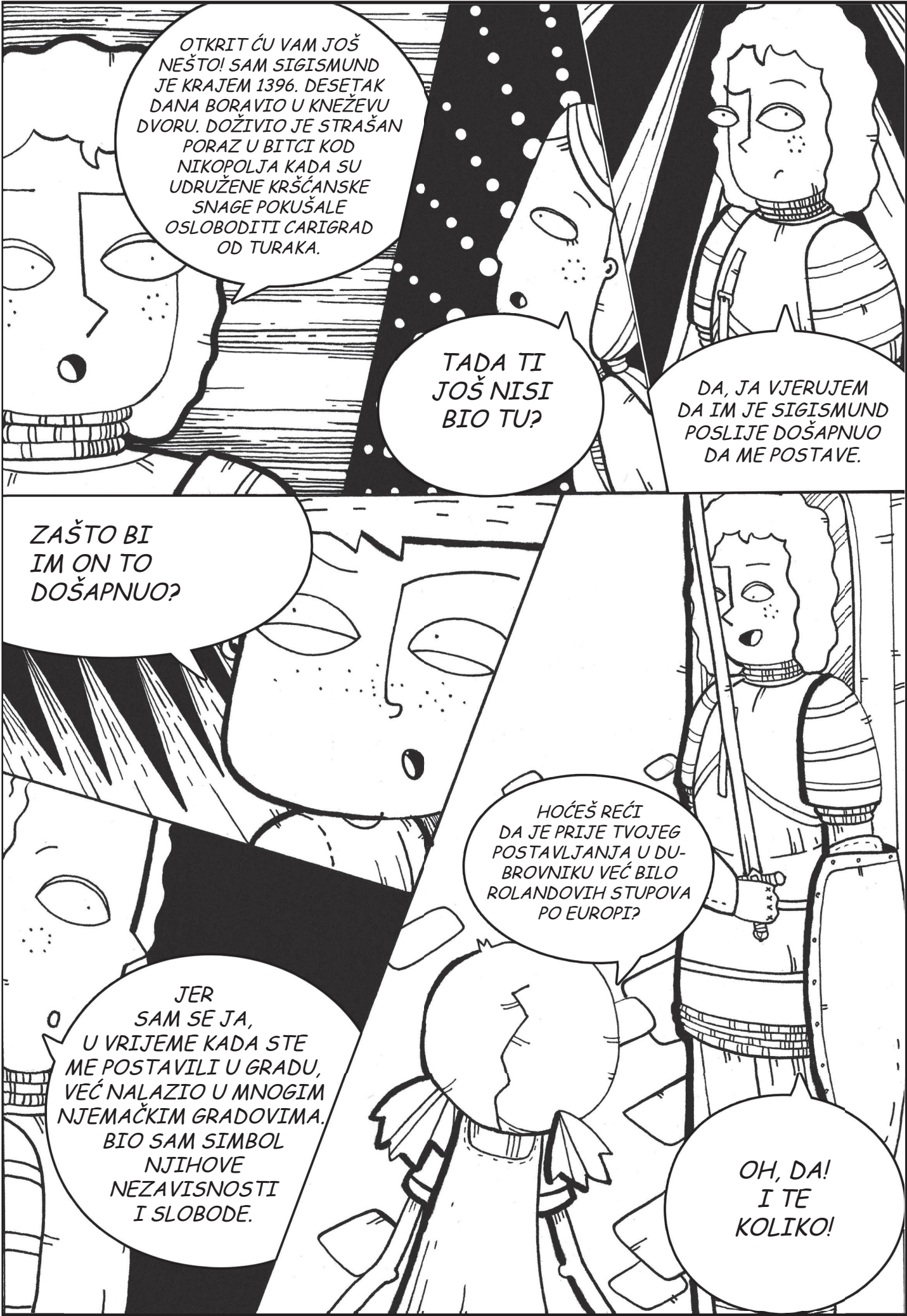

MA NE, JA
SAM VENECIJI
POKAZAO KAKO JE
DUBROVNIK
SLOBODAN
GRAD.

ŠTITIO GA JE SAM
HRVATSKO-UGARSKI KRALJ
SIGISMUND LUKSEMBURŠKI.
JEDNOSTAVNO, DUBROVNIK JE NJEMU
PLAĆAO DANAK I SLAVIO GA, A ON NAM
JE ZA UZVRAT DAO SVOJU ZAŠTITU I
NIJE SE MIJEŠAO U UNUTARNJU
POLITIKU NAŠIH GOSPARA. TAKO NAS
VENECIJA NAKON 1358. VIŠE NIKAD
NIJE ZAUZELA. BILI SMO MOĆNIJI
POD ZAŠTITOM VELIKOG VLADARA,
A OPET SVOJI I
SLOBODNI.

PA DA,
JASNO, TI SI U
BITI PREDSTAVLJAO
SLOBODU I
NEOVISNOST
DUBROVČANA
I CIJELE
REPUBLIKE.

OTKRIT ĆU VAM JOŠ
NEŠTO! SAM SIGISMUND
JE KRAJEM 1396. DEŠETAK
DANA BORAVIO U KNEŽEVU
DVORU. DOŽIVIO JE STRAŠAN
PORAZ U BITCI KOD
NIKOPOLJA KADA SU
UDRUŽENE KRŠĆANSKE
SNAGE POKUŠALE
OSLOBODITI CARIGRAD
OD TURAKA.

TADA TI
JOŠ NISI
BIO TU?

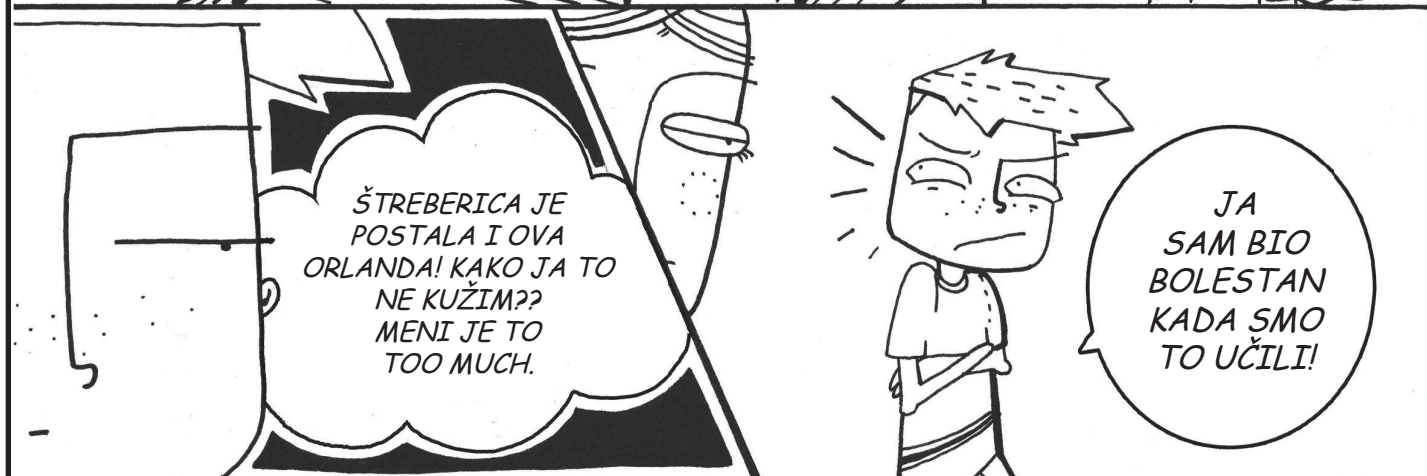
DA, JA VJERUJEM
DA IM JE SIGISMUND
POSLIJE DOŠAPNUO
DA ME POSTAVE.

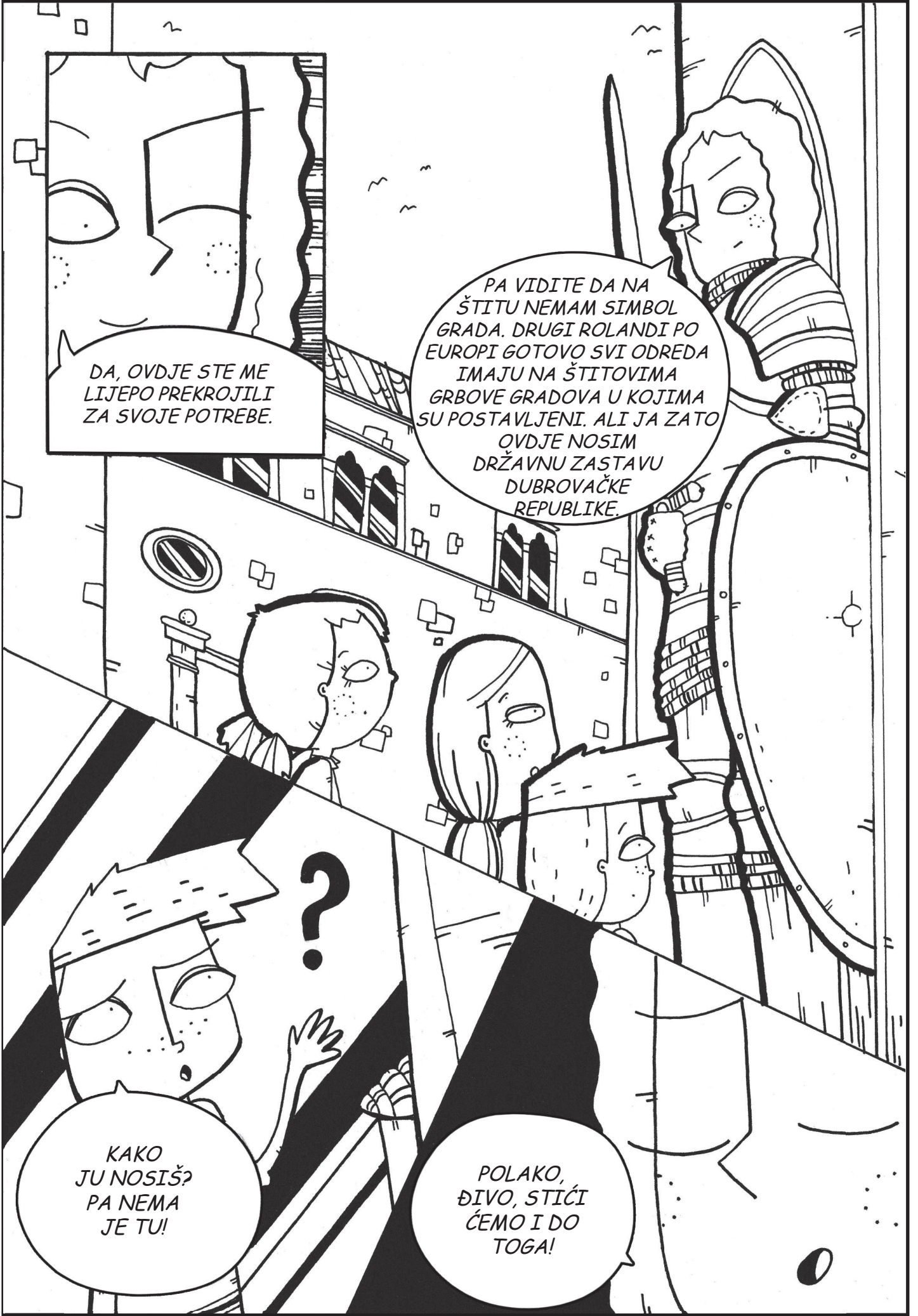
ZAŠTO BI
IM ON TO
DOŠAPNUO?

HOĆEŠ REĆI
DA JE PRIJE TVOJEG
POSTAVLJANJA U DU-
BROVNIKU VEĆ BILO
ROLANDOVIH STUPOVA
PO EUROPI?

JER
SAM SE JA,
U VRIJEME KADA STE
ME POSTAVILI U GRADU,
VEĆ NALAZIO U MNOGIM
NJEMAČKIM GRADOVIMA.
BIO SAM SIMBOL
NJIHOVE
NEZAVISNOSTI
I SLOBODE.

OH, DA!
I TE
KOLIKO!

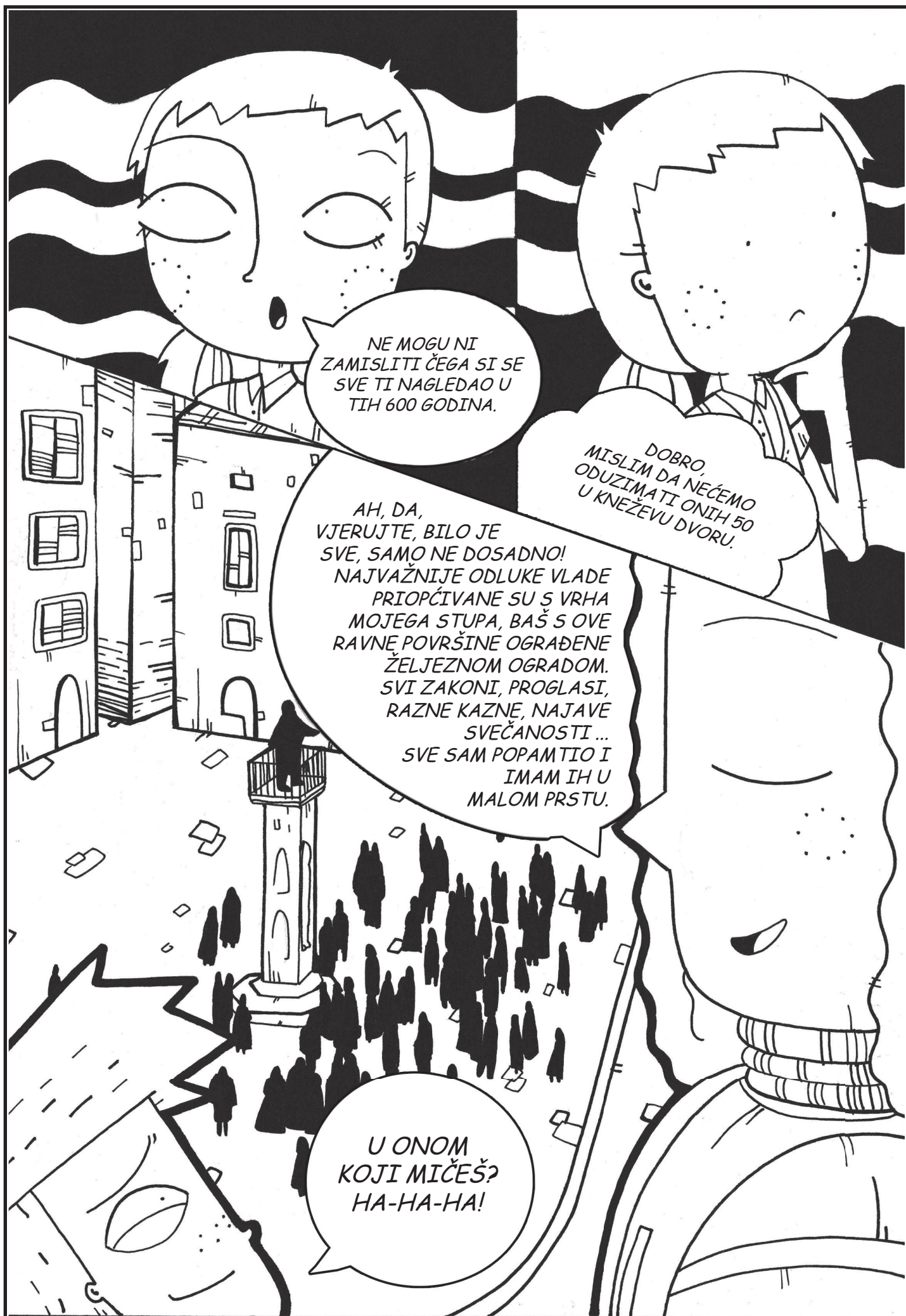

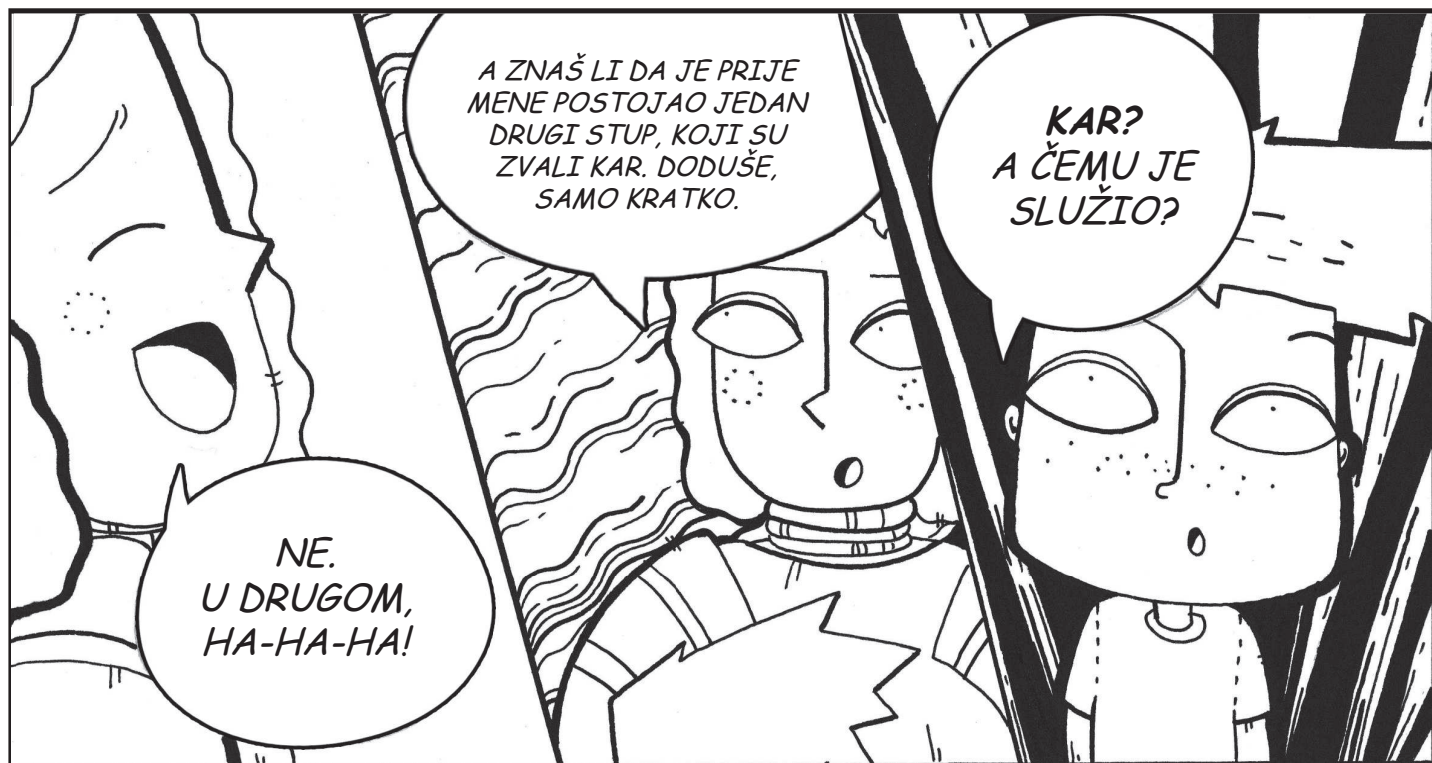
DA, OVDJE STE ME
LIJEPO PREKROJILI
ZA SVOJE POTREBE.

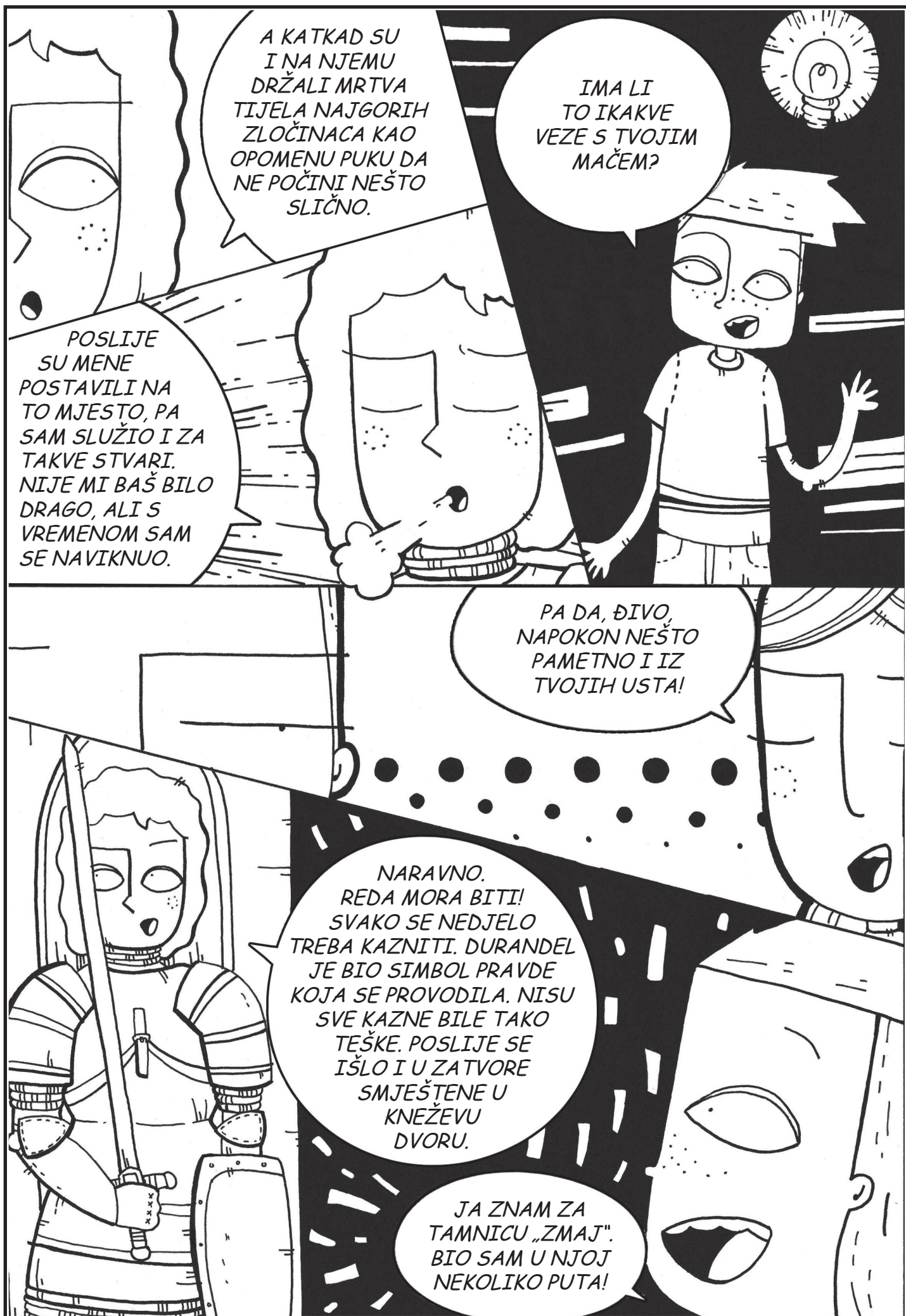
PA VIDITE DA NA
ŠTITU NEMAM SIMBOL
GRADA. DRUGI ROLANDI PO
EUROPI GOTOVO SVI ODREDA
IMAJU NA ŠTITOVIMA
GRBOVE GRADOVA U KOJIMA
SU POSTAVLJENI. ALI JA ZATO
OVDJE NOSIM
DRŽAVNU ZASTAVU
DUBROVAČKE
REPUBLIKE.

KAKO
JU NOSIŠ?
PA NEMA
JE TU!

POLAKO,
ĐIVO, STIĆI
ĆEMO I DO
TOGA!

A KATKAD SU
I NA NJEMU
DRŽALI MRTVA
TIJELA NAJGORIH
ZLOČINACA KAO
OPOMENU PUKU DA
NE POČINI NEŠTO
SLIČNO.

IMA LI
TO IKAKVE
VEZE S TVOJIM
MAČEM?

POSLIJE
SU MENE
POSTAVILI NA
TO MJESTO, PA
SAM SLUŽIO I ZA
TAKVE STVARI.
NIJE MI BAŠ BILO
DRAGO, ALI S
VREMENOM SAM
SE NAVIKNUO.

PA DA, ĐIVO,
NAPOKON NEŠTO
PAMETNO I IZ
TVOJIH USTA!

NARAVNO.
REDA MORA BITI!
SVAKO SE NEDJELO
TREBA KAZNITI. DURANDEL
JE BIO SIMBOL PRAVDE
KOJA SE PROVODILA. NISU
SVE KAZNE BILE TAKO
TEŠKE. POSLIJE SE
IŠLO I U ZATVORE
SMJEŠTENE U
KNEŽEVU
DVORU.

JA ZNAM ZA
TAMNICU „ZMAJ”.
BIO SAM U NJOJ
NEKO LIKO PUTA!

A ZNATE ŠTO JOŠ?
TRI DANA PRED FESTU SVETOGA
VLAHA MORNARI BI UZA ZVUKOVE
TRUBE POSTAVILI JEDAN „STANDO“ NA
MOJEM STUPU. NA NJEGA BI SE RAZVILA
DRŽAVNA ZASTAVA DUBROVAČKE
REPUBLIKE, NA KOJOJ JE BIO SVETI
VLAHO. STAJALA BI ONA TAKO PUNIH
SEDAM DANA. U TO VRIJEME SVI ONI
KOJI SU IMALI NEKU KAZNU ILI SU
NEKOMU NEŠTO DUGOVALI, MOGLI
SU SLOBODNO UĆI U
GRAD.

TO ZNAM. VIDIO SAM
ZASTAVE S LIKOM SVETOGA
VLAHA U POMORSKOM MUZEJU.
POD NJIMA SU PLOVILI I SVI
DUBROVAČKI BRODOVI. TO MI
JE ZANIMLJIVO, ALI NE ZNAM
ŠTO JE „STANDO“?!
NIKAD NISAM ČUO
ZA TO.

TO TI JE
KAO NEKI DRVENI
STUP KOJI SLIČI NA
JARBOL. NA NJEMU SE RAZVIJA
ZASTAVA. I DANAS NA ORLANDU
VIJORI ZASTAVA, ALI S NATPISOM
„LIBERTAS“. ZNAŠ, ONO KADA SE
OTVARAJU I ZATVARAJU
DUBROVAČKE LJETNE IGRE.
TI, ĐIVO, BAŠ NIŠTA NE PRATIŠ.
KAO DA SI ROĐEN U NEW YORKU!

!?!

ĐIVO
PRATI SAMO
NOGOMETNO
PRVENSTVO.

ORLANDO,
ŠTO BI
ONI TADA
RADILI U
GRADU?

ONI KOJI SU DUGOVALI NOVAC,
POKUŠAVALI BI PODMIRITI DUGOVE
ILI SE MOŽDA NAGODITI. NEKI TEŽI
PRIJESTUPNICI PROTJERANI IZ GRADA
MOGLI SU U TO VRIJEME POSJETITI
RODBINU, A NEKI MOŽDA ČAK I
DOKAZATI SVOJU NEVINOST.
OSMOGA DANA ZASTAVA SE
SKIDALA I SVE SE VRAĆALO
NA STARO.

SAMO U TO
VRIJEME SE
STAVLJALA
ZASTAVA?

NE.
OSIM ZA FESTU SVETOGA
VLAHA, NA MENI SE BARJAK
VIJORIO JOŠ DVA PUTA NA GODINU:
3. SVIBNJA, NA DAN POSTAVLJANJA
MOJEGA KIPA U GRAD, I JOŠ JEDNOM
ZA VRIJEME LJETNE PROSLAVE
BLAGDANA MOĆI RUKE SVETOGA
VLAHA. TAKO JE BILO SVAKE
GODINE DO 1807. TADA SU
FRANCUZI ZABRANILI ISTICANJE
BARJAKA NA MENI. ZNATE,
ONO KADA SU UKINULI
REPUBLICU.

ZNAM. NAPOLEON!!!
TOGA SE SJEĆAM! TO
SMO UČILI U 4. RAZREDU
I PUNO PUTA SU NAM TO
PONOVILI PRI POSJETU
KNEŽEVU DVORU.

ALI, ORLANDO, OVDJE
PIŠE DA SE OD 1894., NA
FESTU SVETOGA VLAHA,
ZASTAVA PONOVO
VIJORILA NA TEBI.

DA,
SMILOVALI
SU SE
AUSTRIJANCI
I DOPUSTILI
DA OPET
NOSIM
DRŽAVNI
BARJAK
REPUBLICKE
8 DANA
SVAKE
GODINE.

KOJI JE TO BLAGDAN
RUKE SVETOGA
VLAHA? PRVI PUT
ČUJEM ZA NJEGA.

JEDAN DUBROVAČKI TRGOVAC JE 5.
SRPNJA, DOSTA GODINA PRIJE NEGO
ŠTO SAM POSTAVLJEN OVDJE, DONIO
SA SOBOM MOĆI LIJEVE RUKE SVETOGA
VLAHA U NAŠ GRAD, PA SE TAKO SVAKE
IDUĆE GODINE TAJ DAN SLAVI KAO
FESTA RUKE SV. VLAHA.

AHA!
ALI JA ZNAM
PRIČU O TVOJOJ
RUCI.

MISLIŠ
O MOJOJ
DESNOJ
NADLAKTICI?

HM, PA DA,
MALO SAM
POGRIJEŠIO.

ĐIVO,
PA TO ZNAJU I
VRAPCI NA GRANI!
MI SMO UČILI U ŠKOLI
DA JE ORLANDOV ILI
DUBROVAČKI LAKAT
MJERA ZA DUŽINU
I DA IZNOSI
51,2 CM.

DA,
U PRAVU STE. PO NJOJ
SU TRGOVCI KOJI SU SE
OKUPLJALI ISPRED VELIKE
LUŽE MJERILI PLATNO KOJE
SU PRODAVALI. TU SE
NIKAKO NIJE MOGLO
POGRIJEŠITI. ONA
JE UCRTANA I NA
PODNOŽJU MOJEGA
KIPA.

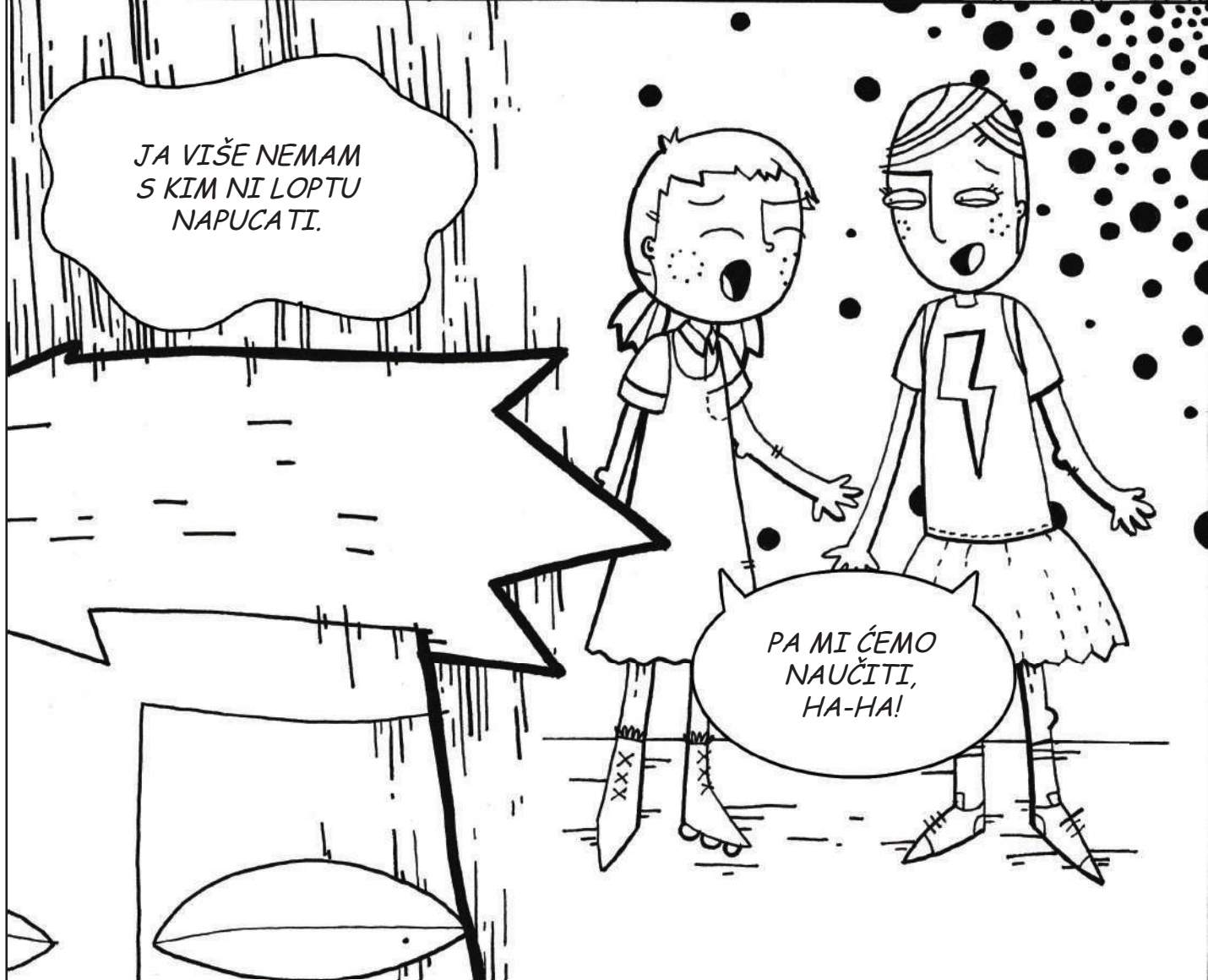
DA
PROVJERIM?

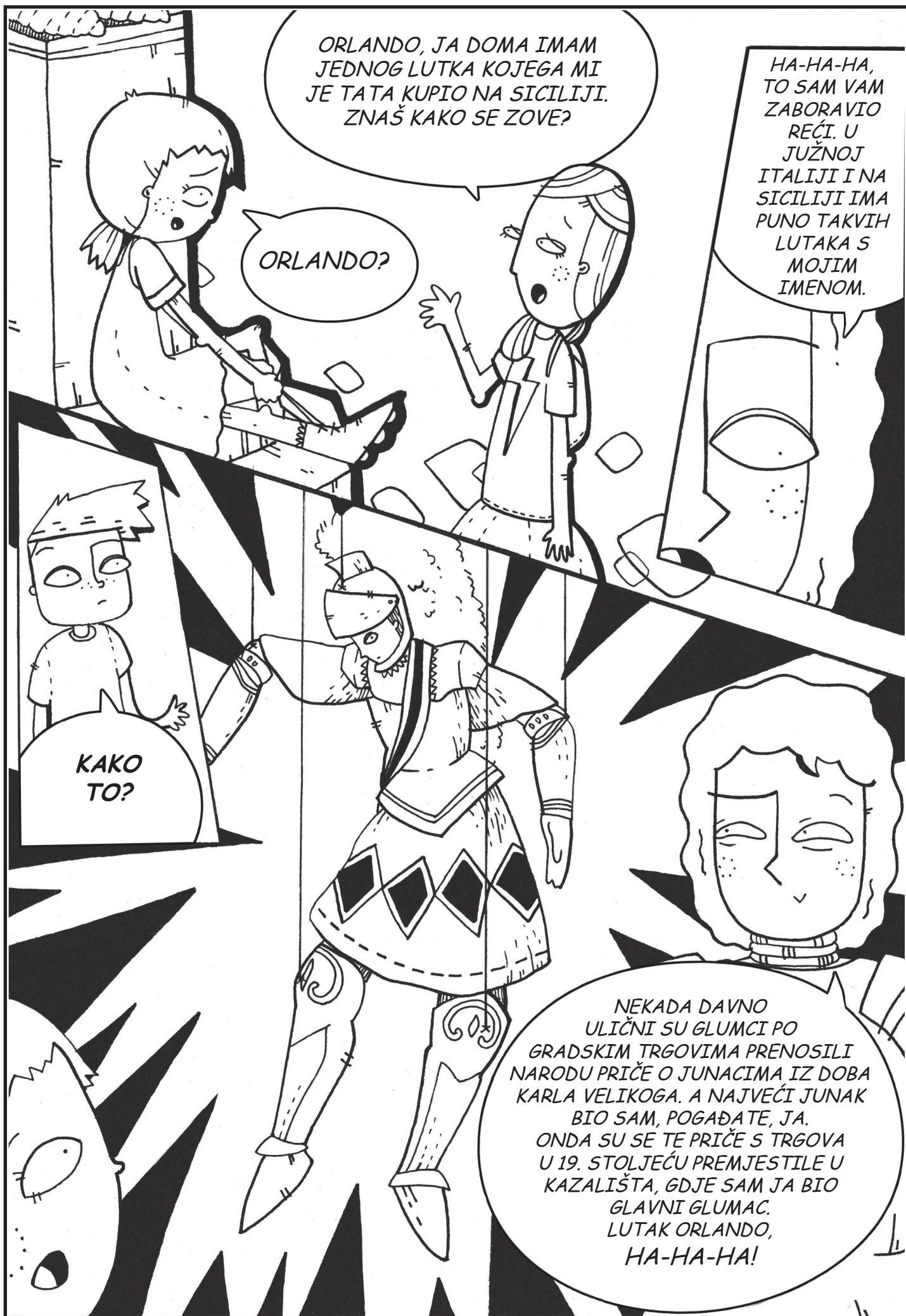
SLOBODNO,
ĐIVO!

ŠTO ĆE TI
METAR? TI
GA NOSIŠ SA
SOBOM?
HA-HA-HA!

A, STVARNO JE.
TOČNO 51,2 CM!

MA DANAS MI JE
TREBAO JER SMO VLAHO I
JA MORALI OCRTATI
BRANKE NA PUSTIJERNI.

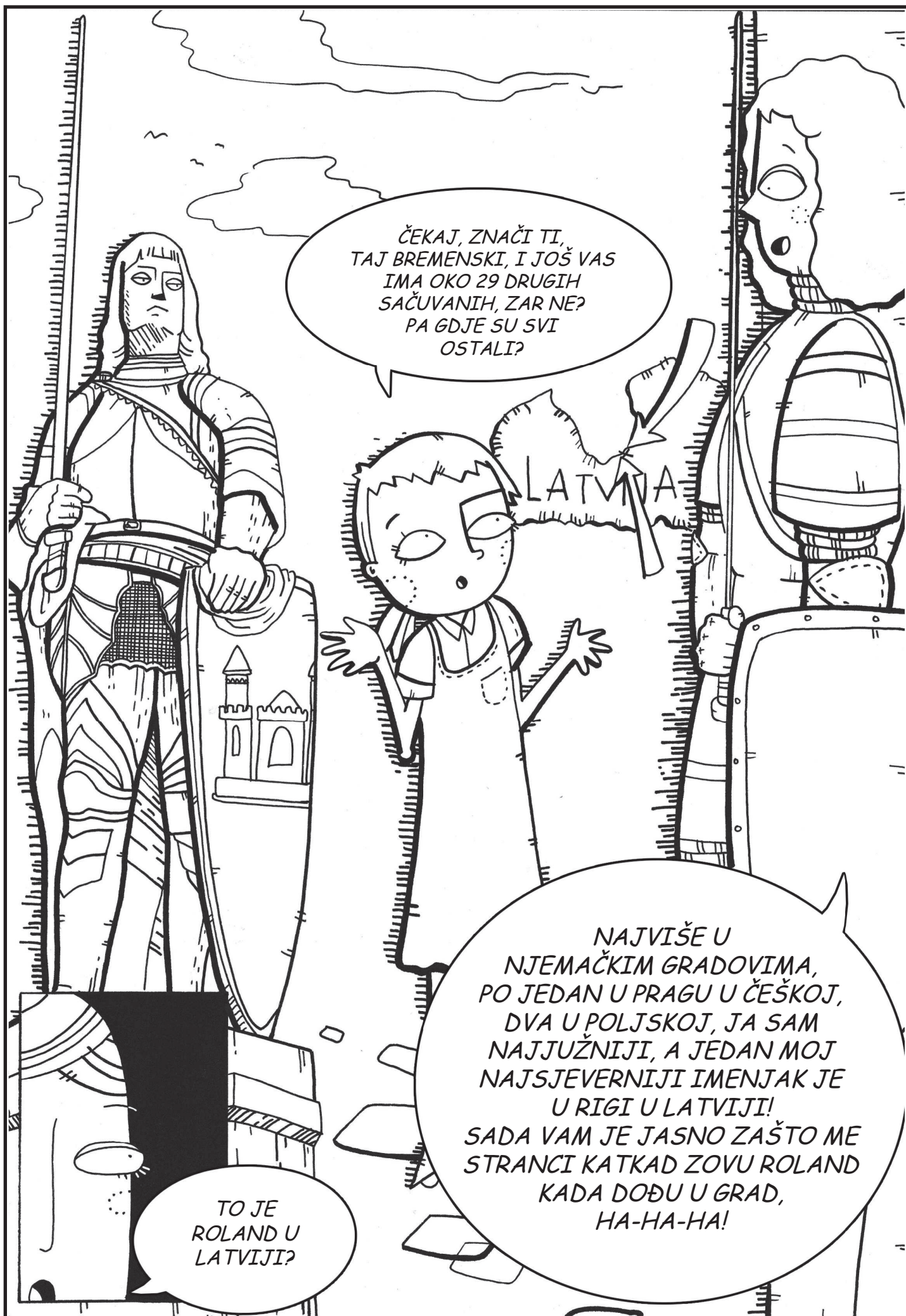

BAŠ
SMIJEŠNO IZGLEDAŠ
KAO LUTAK! LJEPŠI
SI MI OD
KAMENA.

I JA
SE SAMOM SEBI
TAKO NAJVIŠE SVIĐAM.
A JESTE LI ZNALI DA SU PRVI
STUPOVI S MOJIM LIKOM NEGDJE
BILI I OD DRVETA. MOJ IMENJAK IZ
NJEMAČKOGA GRADA BREMENA PRVO
JE BIO DRVEN. ONDA SU GA ZAPALILI,
PA SU GRADSKJE VLASTI 1404. PONOVRNO
DALE PODIĆI NOVOGA ORLANDA OD
KAMENA, BAŠ ZATO DA GA NIKADA
VIŠE NITKO NE MOŽE ZAPALITI.
I ON GLEDA NA ISTOK.
SMJEŠTEN JE
BAŠ POKRAJ
KATEDRALE.

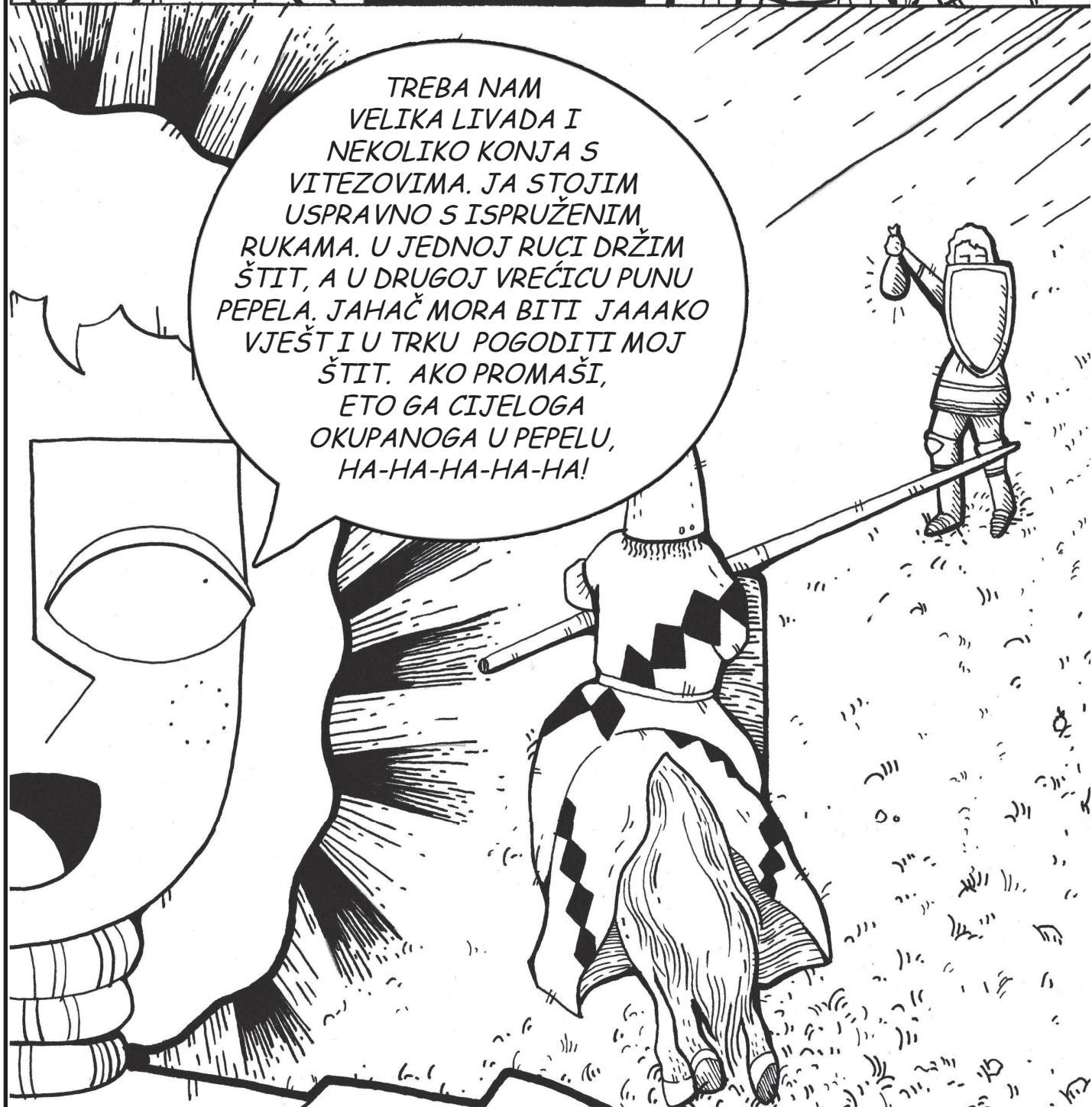

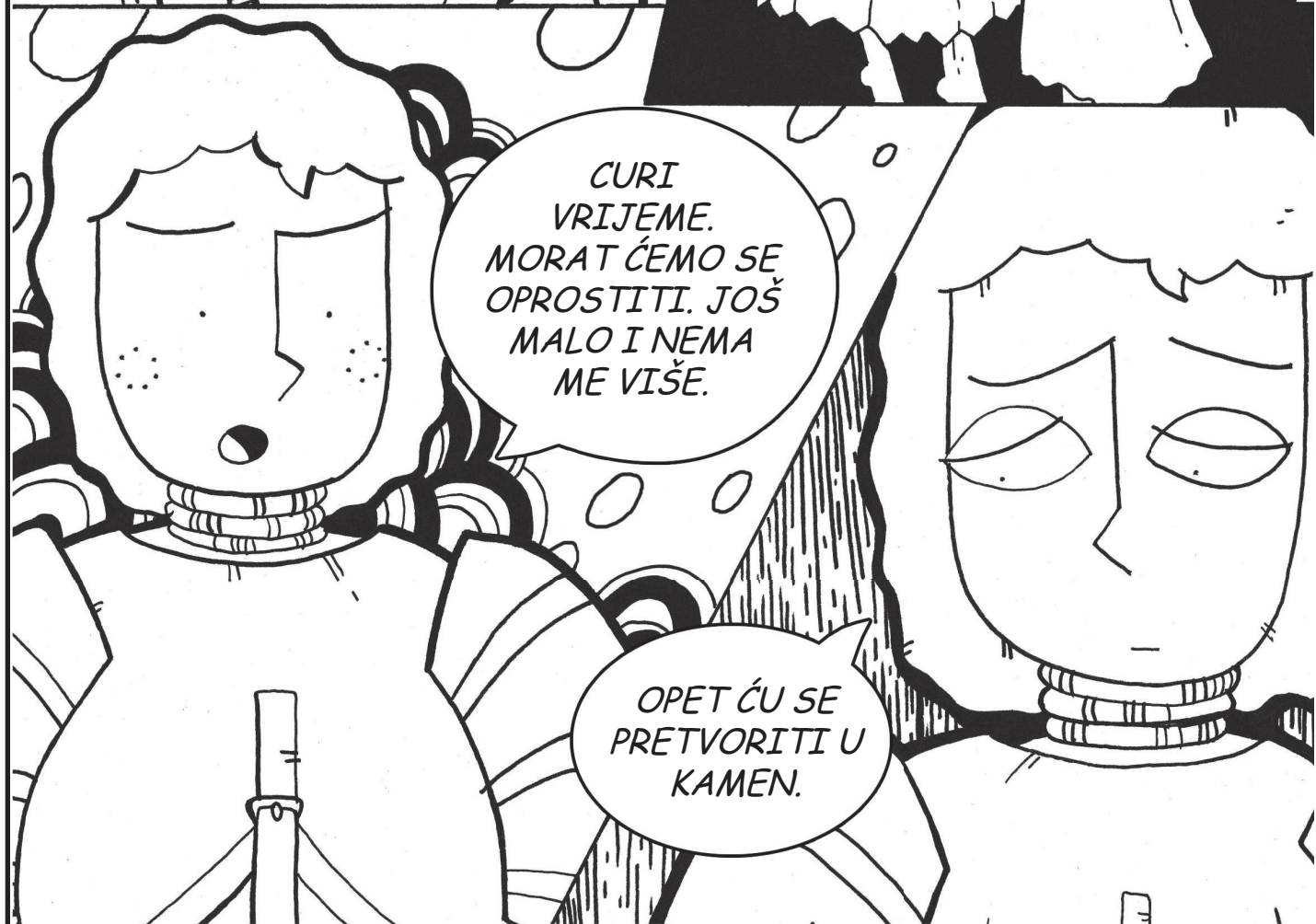
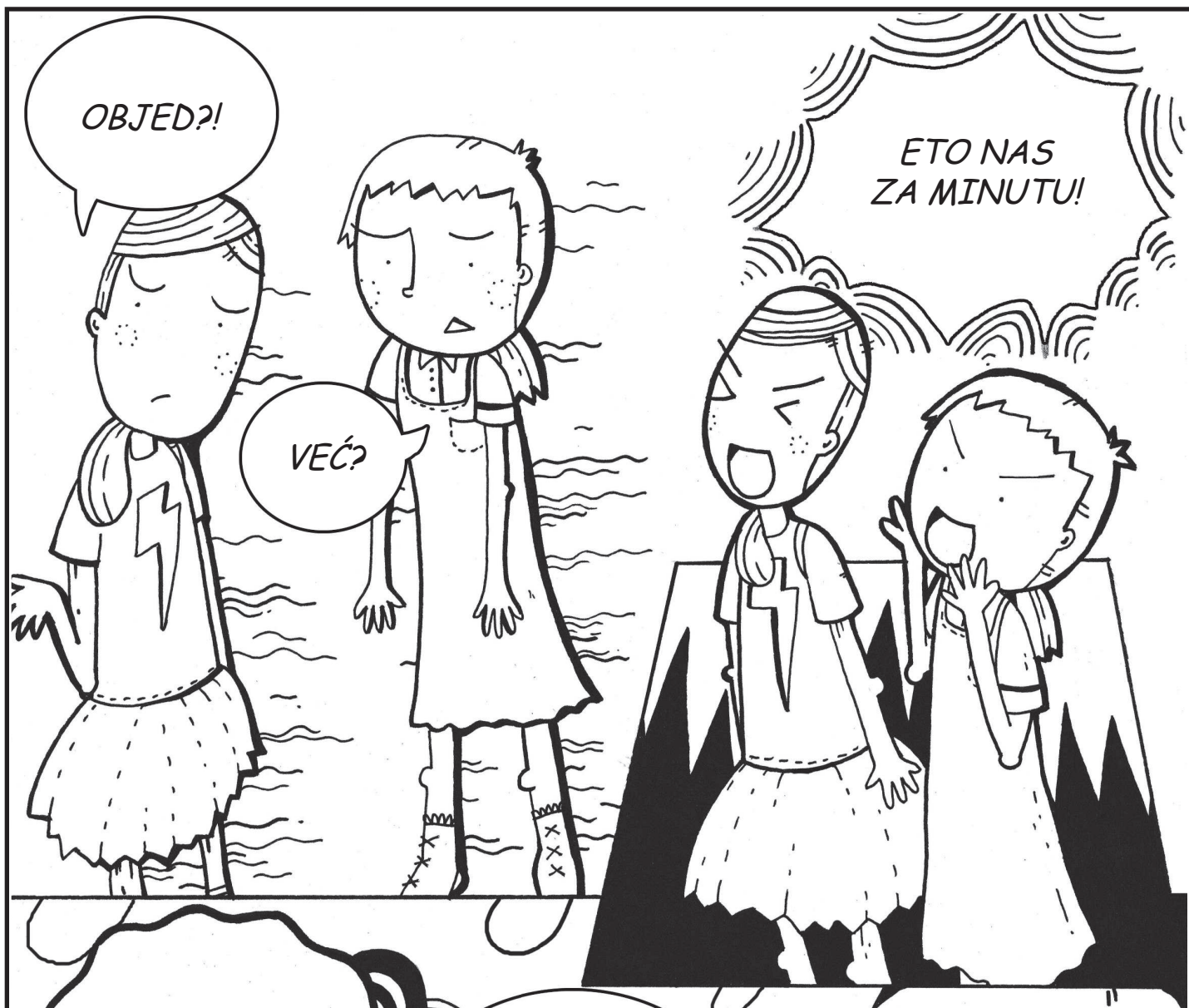
DA. OOO, JOŠ SE DOBRO DRŽI. MOŽDA
GA ODEM POSJETITI SADA KADA ME
BUDU MALO SREĐIVALI. MORAM SE I
JA MALO ODMORITI. VEĆ DUGO NISAM
PUTOVAO. NEĆU SPAVATI DUGIH 50
GODINA, KAO KOD PRVOG POPRAVKA.
MOŽDA PUTEM POKUPIMO JOŠ
KOJEG IMENJAKA I ZAIGRAMO
ROLANDOVU IGRU.

NAPOKON
NEŠTO
ZANIMLJIVO!

PA KAKO,
IMAMO SAMO
JOŠ NEKOLIKO
MINUTA??

KADA ME
POPRAVE,
OPET SAM
TU.

IDUĆI PUT
ZNATE ŠTO
VAM JE
ČINITI! DOBRO
PROMATRAJTE
MOJ PRST.
NEMOJTE
DA VAM
PROMAKNE
TRENUTAK!

ZNAO
SAM! BAŠ KADA
POSTANE
ZANIMLJIVO, MORA
SE NEŠTO
DOGODITI.

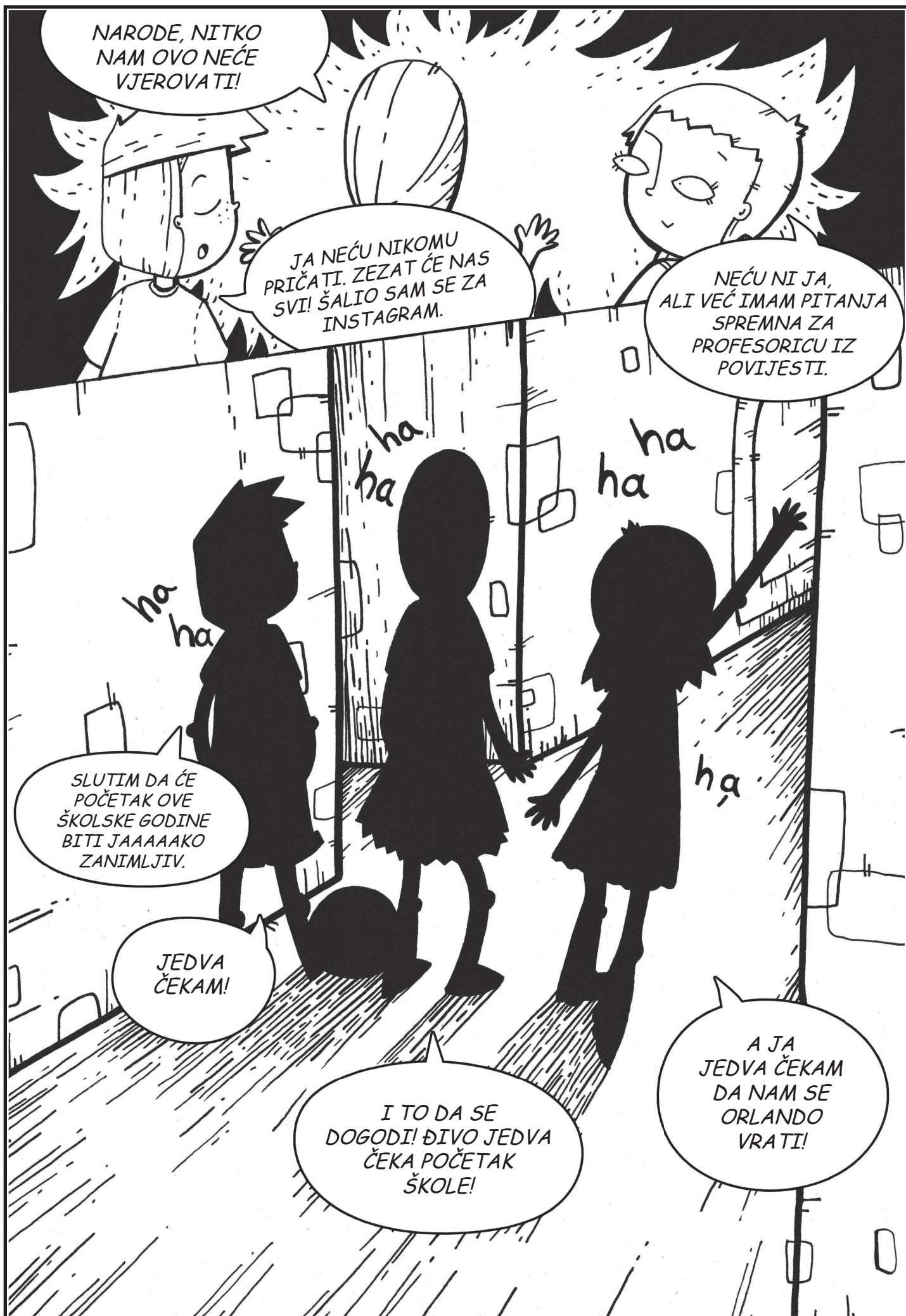
LAKU
NOĆ,
ORLANDO!

LAKU NOĆ, DJECO!
DO NEKOGA NOVOG SUSRETA.
JOŠ VAM PUNOOO TOGA
MORAM ISPRIČATI.

GINO

EVO ME,
DOLAZIM!

*Nakladnik
Dubrovački muzeji*

*Za nakladnika
Pavica Vilać*

*Autorica teksta
Aleksandra Piteša*

Autorica ilustracija

Martina Ljutić

*Lektura i korektura
Karmela Prosoli*

*Uredništvo
Liljana Kovačić
Domagoj Perkić*

*Grafičko oblikovanje i priprema
Studio G*

*Tisak
Tiskara Zelina d. d.*

*Naklada
300*

*ISBN 978-953-7037-95-6
CIP zapis dostupan u računalnom Skupnom katalogu
hrvatskih knjižnica pod brojem 580484064*

© DUBROVAČKI MUZEJI 2019.

*DUBROVAČKI MUZEJI
Pred Dvorom 3
20 000 Dubrovnik
Tel.: 020 414 875
Fax: 020 322 096
E-mail: info@dumus.hr
www.dumus.hr*

Martini u spomen.

2019
Orlandova
godina

DU'm | DUBROVAČKI MUZEJI
DUBROVNIK MUSEUMS